

D43. Úprava digitálnej fotografie

Kompozícia. Zlatý rez. XnView.

Zlatý rez, kompozícia.

Spracovanie digitálnych fotografií v programe XnView

Prehliadač obrázkov XnView je vysoko výkonný free program určený na prezeranie, konverziu a prácu s obrázkami.

1. Zmeny veľkosti, orezávanie, otáčanie, preklopenie a iné základné transformácie obrázku.
2. Jas, kontrast, sýtosť a farebnosť.
3. Korekcia červených očí.
4. Histogram (obrázok/regulácia/úrovne) graf, ktorý zobrazuje rozloženie jasu na fotografii.
5. Pridávanie textu do obrázku.
6. Aplikácia niekoľkých filtrov na obrázok.
7. Dávková konverzia.
8. Snímanie obrazovky
9. Vytvoriť prezentáciu, HTML prezentáciu

Pri **zmenách veľkosti** fotografie dochádza ku stratám kvality obrázka. Spôsobené je to tým, že sa jednotlivé body buď zväčšujú a tým sa stáva obrázok kostrbatý alebo sa naopak zmenšujú a mnohé spolu splynú do jedného spoločného bodu. Samozrejme platí, že čím viac obrázkov zväčšíme/zmenšíme, tým väčší to bude mať dopad na kvalitu. Zmena veľkosti fotografie sa používa hlavne pre potreby umiestnenia na internet, kde je zbytočné prenášať príliš veľké fotografie.

Orezanie obrázka je vhodné najmä keď sa chceme zbaviť okraja fotografie, na ktorom sa nachádza objekt, ktorý pôsobí na daný celok príliš rušivo. Na vykonanie tejto funkcie programu slúži špeciálny nástroj, pomocou ktorého vyznačíme časť obrázka, ktorú chceme ponechať a zvyšok, teda časť ktorá nezasahuje do nášho výberu sa vymaže. Orezanie nespôsobuje zníženie kvality snímku.

Jas určuje svetlosť obrázku. Ak s ňou nie sme spokojní, môžeme obraz stmaviť (uberiem jas) alebo naopak zosvetliť(pridáme jas).

Kontrast farieb upravujeme, ak sa nám zdajú rozdiely medzi farbami nevýrazné(zvýšime kontrast) alebo naopak až príliš výrazné (znížime kontrast).

Sýtosť farieb určuje ako už názvu vyplýva, aké sýte majú byť farby použité v obrázku.

Farebnosť nám otvára možnosti zintenzívniť niektorú farbu, ktorá potom ovplyvní každý farebný bod fotografie.

Filtre umožňujú na obrázok aplikovať množstvo rôznych efektov. Každý filter má vlastný algoritmus, ktorým upravuje obrázok alebo jeho vybranú časť. Medzi základné skupiny filtrov patria: Rozmazať, zosťriť, zvýrazniť prechody, šum, efekty. Filtre efekty deformujú obrázok. Môžu ho rozkrájať, rozvíriť, rozvlniť, ...)

Úlohy:

1. Stiahnite si priečinok *Fotografie* (originály) a vytvorte si priečinok *Fotografie_upravene* (tu budete ukladať upravené fotografie).
 2. **Zmeňte veľkosť** fotografie *Terezka.jpg* na polovicu a uložte ju do priečinku *Fotografie_upravene* pod názvom *Terezka1.jpg*.
 3. **Otočte** fotografiu *Ladovy_most*, správnym smerom a uložte ju do *Fotografie_upravene*.
 4. Urobte **výrez** motorkára z rovnomennej fotografie a uložte ho do *Fotografie_upravene* pod názvom *Motorkar_vyrez.jpg*.
 5. Upravte **červené oči** na fotografii *Oči a Oči_2* v programe a uložte do *Fotografie_upravene*.
 6. Na fotografiu *foto.jpg* pridajte výstižný text.
 7. Preskúmajte možnosti použitia rôznych **efektov** na ktorejkoľvek z fotografií v zdrojovom priečinku. Svoju prácu si uložte do *Fotografie_upravene*.
 8. Pomocou **dávkovej konverzie** (nástroje/dávková konverzia) zmeňte veľkosť fotografií *foto1* až *foto5* proporcionálne na šírku 600 a uložte do priečinku *foto_male*.
 9. Z fotografií *foto1* až *foto5* vytvorte **prezentáciu** a prechodom prelínanie po 1 sekunde. Uložte si ju do *Fotografie_upravene* pod názvom fotografie.
 10. Pozrite si **histogram** (Obrázok/Regulácia/Úrovne) *terezka.jpg*.
 11. Urobte snímku obrazovky stlačením PrintScr) a zo schránky vložte screenshot do XNVIEW (Úpravy/Vložiť zo schránky – Ctrl+Shift+V).
-

Otázky:

1. Čo je to zlatý rez a ako sa dá využiť pri fotografovaní?
 2. Vymenujte aspoň tri prehliadače obrázkov.
 3. Aké základné činnosti (uvedte aspoň 10) s fotografiou môžeme robiť v prehliadači obrázkov (napr. XnView)?
 4. Popíšte aspoň tri efekty, ktoré môžeme uplatniť na fotografii.
 5. Ako sa vytvára panoráma?
-

Domáce úlohy:

1. Vytvorte vlastnú kolekciu **minimálne dvoch** fotografií na tému **Pôvab maličkostí**. Budú urobené v scénickom režime MAKRO. V priečinku *Priezvisko_makro* budú správne **upravené** vaše vlastné fotografie (1024x768) vo formáte jpg, každá s výstižným názvom. Do priečinku *Priezvisko_makro* vložte textový dokument, v ktorom budú informácie o fotografiách.
2. Vytvorte **minimálne jednu** fotografiu na ľubovoľnú tému **Farebná príroda** v režime panorama. V priečinku *Priezvisko_panorama* budú správne **upravené** vaše vlastné fotografie vo formáte jpg, každá s výstižným názvom. Do priečinku *Priezvisko_panorama* vložte textový dokument, v ktorom budú informácie o fotografiách.

3. Dobrovoľná úloha: Vytvorte vlastnú kolekciu **minimálne štyroch** fotografií na **vlastnú tému** podobne ako v projekte Jarné impresie. Zvoľte si tému a stručne popíšte, čo je jej cieľom. Každú fotografiu dajte výstižný názov.

Informácie o fotografiách

Názov súboru: ked stromy placu.jpg (výstižný názov)

Autor fotografie: Janko Kompík

Dátum zhotovenia: 1. 11. 2018

Fotoaparát: SONY

Model: DCR-SR58E

Použil sa blesk: Nie

Scénický režim: portrét

Rozlíšenie, veľkosť: 1024×768 pixelov, 168 kB

Miesto: Kvetnica

Zemepisná šírka: 49°4'25.24" N

Zemepisná dĺžka: 20°14'38.93" E (nie je k dispozícii)

Želám vám pri práci veľa tvorivosti, humoru, nezabudnite na vhodné názvy, na zlatý rez a kompozíciu ☺.

Odkazy:

<http://www.digi-foto.sk/ako-fotografovat/kompozicia/zlaty-rez/>

<http://rkm.czechian.net/programy/index.html>

<http://rkm.czechian.net/xnview/xnview.html>

<http://www.fod.sk/o-projekte/>

<https://www.fotoo.sk/>

<http://www.eduit.cz/zaklady-grafiky/upravy.htm>

<http://www.eduit.cz/zaklady-grafiky/ziskavani.htm>